

HOME SWEET HOME?

EXHIBITION OF THE ISRAEL
DESIGNER CRAFTSMEN'S
ASSOCIATION

Curator:
Merav Rahat

תערוכת עמותת אמנים יוצרים
בישראל – תחום אמנויות

אוצרת:
מירב רהט

Participants in Alphabetical Order:

Dalia Barkey	מיקי אולמן
Naama Benziman	נעמה בנזימן
Hana Dahan	דליה ברקי
Amira Davidovitch	גילת גור־אריה גרינברג
Mali Dori	חנה דהן
Edna Fisher	עמירה דוידוביץ
Gilat Gur-Arie Greenberg	מלי דורי
Tair Hitron-Parnes	תאיר חיתרון־פרנס
Hila Laiser-Beja	דליה זרחיה
Ami Leibowisz	אמי יפה
Shulamit Levin	תמר לביאון
Noah Levin Harif	דנה לוי
Tamar Lev-On	שולמית לוין
Dannah Levy	נועה לוין חריף
Sari Manole Stumpler	עמי ליבוביץ
Gila Miller Lapidot	הילה ליזר ב'גה
Sharon Pazner	גילה מילר לפידות
Hana Pinthus Rotchild	שרי מנולה שטמפּלר
Riva Rasin	שרון פזר
Itamar Sagi	חני פינטהאוס רוטשילד
Dan and Ruth Shomroni	עדנה פִּישר
Eyniya Shoob	ריבה רזין
Miki Ulman	איתמר שניא
Eti Yaffe	עיניה שוב
Dalia Zerachia	דן ורות שומרוני
Mishan Project – Guidance:	פרוייקט משען – מנחים:
Judith Handelzalts Navarro	יהודית הנדלזלץ נברו
Avi Sevilya	שושי וקסמן
Inbal Timor	ענבל טימור
Shoshi Waksman	אבי סיביליה
Advisor: Naora Warshavsky	יועצת: נאורה ורשבסקי
Participants:	משתתפות:
Ruth Brig	רותי בריג
Judith Garine	יהודית גרעין
Bracha Lavie	מאשה וולפסטל
Tova Migdal	פאולינה יונגרמן
Miriam Pivich	ברכה לביא
Shoshana Saban	טובה מגדל
Drora Shalev	עליזה סוסקין
Aliza Soskin	מרים פיביך
Masha Wolfstal	שושנה שבן
Paulina Yungerman	דרורה שלו

משתתפות/ים בסדר הא"ב:

HOME SWEET HOME?

EXHIBITION OF THE ISRAEL
DESIGNER CRAFTSMEN'S
ASSOCIATION

תערוכת עמותת אמנים
יוצרים בישראל –
תחום אמנויות

Curator:
Merav Rahat

אוצרת:
מירב רהט

Benyamini Contemporary Ceramics Center, 2017
Photography: Ran Arda (unless otherwise stated)
Graphic design: Nurit Blok
English Translation: Gail Aricha

בית בנימיני – מרכז לקרמיקה עכשווית, 2017
צילום: רן ארדה (למעט אם צוין אחרת)
עיצוב גרפי: נורית בלוק
תרגום לאנגלית: גייל אריכה

All dimensions in centimeters:
Hight, Width, Depth or Hight, Diameter
All rights reserved Isreal Designer Craftmen's
Association

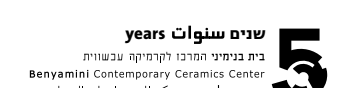
כל המידות בס"מ לפי גובה, רוחב, עומק
כל הזכויות שמורות ל"אמנים יוצרים
בישראל /אומנות"

Front cover: Edna Fisher, "Not Quite What I
Expected", detail

שער קידמי: עדנה פישר, "לא לילד הזה
פיללתי", פרט

Thanks to Lev Kegeles, Yael Friedman, Shlomit
Bauman, Marcelle Klein, Shulamit Levin and Juany
Mukmel for helping with the exhibition

תודה ללב קגלס, ליעל פרידמן, לשלומית
באומן, למרסל קליין, לשולמית לוין ולחואני
מוקמל על העזרה בהקמת התערוכה

HOME SWEET HOME? | מירב רהט

— "בית" הוא מושג המעורר אצל כל אחד מאיתנו אין סוף תחושות, רגשות ואסוציאציות, אך מהו "בית"? האם הוא תחימה של טריטוריה פיזית או תחושה מנטאלית? האם הוא מגן ומקנה תחושת יציבות ושלווה או אולי מערער אותה ונקשר דווקא בחוסר שקט? מה הופך "מקום" ל"בית"? מבנה? תכולתו? חפצים ספציפיים? אנשים? צלילים? ריחות? מה מייצג עבור כל אחד מאיתנו המושג "בית" ואילו הקשרים עולים למולו?

השיר "Home Sweet Home" שנכתב במחצית הראשונה של המאה ה־19 הושר לאורך השנים כשיר געגוע והפך למעין המנון המנכיח כמיהה ל"בית" כמקום טוב בו בני אדם מרגישים מוגנים. עם זאת, למול האידיליה המתוארת בשיר דוגמת טיפול מסור של הורים מרגיעים ומחייכים ושימוש חוזר במשפט "There's no place like home!", המושר בהקשר חיובי, המושג "בית" מעורר מנעד רחב, ולא דווקא מתקתק, של מחשבות תחושות ורגשות.

בתערוכה "HOME SWEET HOME?" בוחנים המשתתפים את המושג "בית" ואת עולמות התוכן והאסוציאציות העולים אצל כל אחד מהם בהתייחס אליו ומציגים אובייקטים/מיצבים העוסקים במהותו של "בית" ובמשמעויות הנקשרות סביב המושג בעבורם. נקודות המבט השונות העולות מן העבודות מציפות סיפורים אישיים ההופכים אוניברסאליים ופורשות מגוון פרשנויות למושג המורכב והטעון.

התערוכה נפתחת בהתייחסות לבית כיסוד המבנה את חיינו. לחם הוא מזון בסיסי הדרוש לקיום האדם והקמח ממנו הוא עשוי הוא רכיב מהותי המאפשר חיים. השימוש בחומרים אלה כחומרי בניה לאובייקטים המייצגים בית מעלים לדיון את הצורך בבית כבסיס קיומי.

העבודה "לחם=בית" של שולמית לוינ נשענת על חווית ילדות. ייצוגי הבית שלה – אובייקטים היברידיים העשויים כיכרות לחם, בצק ופיסות בדים מפרטי לבוש של בני משפחתה המועטים ששרדו את תקופת מלחמת העולם השניה באירופה – מנכיחים זיכרון של רגעי תקווה לשיבה לבית הוריה שהתפוגגה: "פגישה של רגעים ספורים שבה הבנתי כי הלחם הזה אינו מבשר את שובם של הוריי". בעבודתה מנכיחה לוינ את שרידי התא המשפחתי שהתפרק, מרוקנת את כיכר הלחם הסימבולית שקיבלה בילדותה מתוכנה, הופכת את עיסת הבצק הדביקה לאלמנט מאחה ובונה צורות בתים בסיסיות כסוג של נחמה.

עדנה פישר מציגה את "לא לילד הזה פיללתי" – בית עשוי קמח דחוס שנבנה בתבנית בעזרתה היא מארגנת צורה מושלמת של בית מרובע עם גג משולש מעוטר ומקושט. פישר מתייחסת למבנה הקמח המסודר בקפידה כסמל ל"מקור המחיייה והמקום בו נמצאים זכרונותינו וכל היקר לנו", אך הזמן החולף פוגם בייצוג המוקפד – המבנה והקישוטים נסדקים ומתפוררים והמציאות פורעת את הסדר השבלוני והאסתטיקה הפתיינית. במהלך המנסה לשמר את צורת האובייקט כזיכרון מושלם פישר חוזרת אל חלל התערוכה שוב ושוב, מכניסה את הקמח אל התבנית, מקבעת את צורתו המוקפדת בשנית

ובשלישית, אך זו חוזרת, נפרמת ומנכיחה את הניסיון לשמר פאסאדה מושלמת לבית (ולזכרון) כמהלך סיזיפי ובו זמנית חסר תועלת.

שרון פזנר משתמשת בחומרי היסוד המשמשים בבניית בית – בטון וברזל – ליצירת מקבץ עבודות – ייצוגים פואטיים לרגשות ולתחושות שמכילים בתים, דוגמת זכרונות ילדות, אהבות, שנאות, ארעיות, יציבות וכדומה. פזנר מסיטה בעבודתה את אופן השימוש באלמנטים משדה הבניה – היא רוקמת רקמת איקסים מסורתית בספייסרים אדומים מתהליך הנחת הריצוף, רשמית תחושות בברזלי בניין חלודים, יוצקת רכות בבטון הנוקשה ומנכיחה דרכו רגעים אישיים. בו זמנית, לצד ההתייחסות לבית כמקום רגשי, פזנר – אדריכלית בהכשרתה – מהדהדת את ההיסטוריה המקומית והשפה הברוטליסטית שהפכה מזוהה עם אדריכלות בישראל בשנות הקמתה.

הצורה הנפוצה בה מיוצג "בית" – אלמנט צורני פשוט שצורתו מרובע עם גג משולש – מהווה הפשטה צורנית ורגשית של המושג טעון המשמעויות עבור האדם. הילה ליזר-בג'ה משתמשת באיקון הפשטני להבניית מיצב – "רפאים" – עשוי ניירות על גבי ברזלי יסוד חלודים. בעבודתה היא הופכת בתי נייר בעבודת יד ללבני בניין, מטביעה בהם סימנים, בונה בעזרתם, ממסמסת את הוויתם. נוכחים נעדרים הם נעים בחלל, מטילים את צלליהם כזיכרון של בית המלוה אותנו בכל אשר נלך.

נועה לוינ חריף עושה שימוש בצורת הבית האייקונית כמוטיב חוזר בעבודתה – "אישה־בית" – המבוססת על סדרת רישומי

קו בהם היא קושרת בין צורת הבית הבסיסית לדמותה של אישה. במיצב, העשוי משקפות נייר, איורים ושירה, היא מנכיחה סיטואציות ותחושות אישיות ומחברת בין זהותה והווייתה לבין מהותו של בית. דרך המיצב לוינ חריף תוהה האם "בית" מגן ונותן ביטחון או כובל ומשעבד?, מציפה סוגיות סביב התפיסה התרבותית לפיה אישה היא היסודות על גבה מוקמים הבית והמשפחה, ומזמינה את המבקר להציץ אל תוך עולמה/עולמו ואל המחיר הנקשר בתפיסות שכאלה.

בעידן של תנועה, שיטוט, הגירה ופליטות, עולה וצפה השאלה האם בית נקשר למקום ספציפי, או אולי בתקופה בה אנחנו חיים באשר אלך שם ביתי. **איתמר שגי** מציג את "מנהרת יהודי נודד" – מיצב טקסטיל המתייחס לענפי הצמח שענפיו משתרשים בקלות רבה ומוכר ביכולת ההישרדות שלו. דרך השימוש בצמח שהפך ילידי במדינות רבות ברחבי העולם שגי מעורר למחשבה אודות מעבר ממקום למקום בחיפוש אחרי חלקת אדמה/חבל ארץ בה ניתן להכות שורש, לצמוח ולהתפתח, ואודות מורכבות המושג "בית" בעידן דינאמי.

בתוך סבך עלי הטקסטיל של שגי מוצבת עבודת הוידאו של **תמר לביאון** – HOMES – העוסקת גם היא ביחסים בין מקום ובית. לביאון מציפה את סוגיית הבית אצל הישראלי הנודד – דור של בנים שמשוטט ברחבי העולם, חוצה גבולות ומתגורר תקופות שונות במקומות שונים. בעבודת הוידאו שלה היא מטיילת עם מודל תלת מימדי של הבית בו היא גדלה בישראל, מציבה אותו במקומות בעלי משמעות אוניברסאלית ואישית בלונדון בה היא חיה, ומעלה שאלות אודות המרחב הנייד, הבלתי יציב, של המעבר והנדודים כבית.

השימוש בנופים וזכרונות מסביבת הבית נוכח גם במיצב – "געגוע" של דן ורות שומרני ומיקי אולמן. שומרני חוזר אל מרחבי ילדותו ומצלם בתים המכילים נטישה וגעגועים. אולמן, חוזרת אל בובות שהיא תפרה לילדיה לפני שנים רבות. במיצב הם מחברים ייצוגים לזכרונותיהם, כאשר ברקע נשמע שיר ערש מאת ברהמס אותו נהג שומרני לשיר לילדיו.

זכרונות מבית הילדות מְבַנִּים גם את עבודתה של דליה זרחיה – "סודות" – בה היא מערבת "רדי מייד" ו"פאונד אובג'קטס" עם ההיסטוריה האישית שלה. במיצב המבוסס על שידת מגירות ותיק יד היא מחברת אובייקטים מהבית בו היא גדלה לחפצי בית שהיא אספה ברחוב. במפגש בין האלמנטים זרחיה מתעתעת בין מציאות לדימיון, חושפת פרטי משפחה עלומים, מזמינה את הקהל לחטט, ומתווה סיפור רב רבדים אודות סודות גלויים ונסתרים הקיימים בכל בית.

הסודות המשפחתיים המתווים את דמותו של בית ושל תושביו עומדים גם בבסיס העבודה "THE RIPPLE EFFECT" של חני פינטהוס רוטשילד. בעבודתה היא מציגה בתים עשויים שכבות של שקפים רשומים המכילים היסטוריות משפחתיות. כל מקבץ מכיל סיפור המבוסס על ג'ינג'רם – מיפוי של עץ משפחה בין דורי, המשמש כלי מוכר בטיפול. דרך החומרים הארעיים והרבדים השקופים פינטהוס רוטשילד חושפת סודות של מערכות יחסים הטמונים בין קירות הבתים של שלוש משפחות – בית של ניצולי שואה שעלו לישראל וחיים בקיבוץ בצפון הארץ, בית של משפחה שהתפרקה תחת שילטון הגנרלים בארגנטינה ומפוזרת ברחבי העולם, ובית של זוג עולים מאנגליה שהקימו משפחה בקיבוץ.

החיטוט בהיסטוריה המשפחתית כזיכרון של "בית" עולה גם בסדרת עבודות של תאיר חיטרון־פרנס. חיטרון־פרנס חוזרת אל תמונות מאלבום ילדותה שהולכות ודוהות עם הזמן ומקבעת ייצוגים שלהן ברקמת איקסים אדומה על גבי פלטות עמידות של פח מגולון. דרך קידוחי הפח והעבודה העמלנית היא מנסה להקפיא רגעי היסטוריה אישית של תקופה ומקום, לשמר את תחושת הבית בו גדלה ולהנכיח את זכרונה של אמה שלימדה אותה את מלאכות היד ה"נשיות".

תמונות מהאלבום המשפחתי מבנות גם את עבודתה של עיניה שוב, שבוחנת דרכן את היחסים בין החלל בו חי אדם – house, למול התחושה הרגשית בגינו הוא זוכה להקרא בית – home. במיצב – "מעבר לסדקים" – העשוי עבודת קווילט רבת רבדים, היא מפגישה את הקונטרסט בין זכרון מבנה סדוק ומחוספס בו היא גדלה וגידלה את ילדיה, לבין תוכו – מקום חם, מכיל ועתיר חוויות משפחתיות מגבשות, ומציגה מכלול סדוק/שלם כאמירה על ההווה של בית הטמונה באנשים, בחוויות ובזכרונות שבין הקירות.

גילת גורי־אריה גרינברג מציגה סדרת עבודות בהן היא עושה שימוש בחוברת "אטלס יישובי ישראל לפי תוצאות מפקד האוכלוסין והדיר" כמצע עליו היא רוקמת בחוט תפירה. גורי־אריה גרינברג קושרת את עבודתה לאמירה של וירג'יניה וולף אודות הזיכרון כתופרת קפריזית, שנעה עם המחט פנימה החוצה למעלה למטה אנה ואנה? ומציגה את "זכרונות מבית" – סדרת רישומים בחוט ומחט על גבי דפי החוברת, שנשמרה בין מסמכים, תעודות ומכתבים מבית הוריה. דרך רקמה

"קפריזית" גרינברג מטביעה זכרונות של חפצים מבית ילדותה לצד תכניות בניה של ביתה שלה.

דו שיח בין הבית בו גדלה לבית בו היא חיה כיום מתקיים גם בעבודתה של עמירה דוידוביץ. בסדרת עבודות – "טריטוריה", "נחמה", ו"הבטחה" – חוזרת דוידוביץ אל חווית הבית המורכבת בקיבוץ עם לינה משותפת: מרחב בו המיטה בה ישנה הייתה מקום פרטי נדיר והשמיכה אותה חיבקה שימשה עבורה מקור נחמה יחיד. ז'ורז' פרק מדבר על המיטה כ"החלל האינדיווידואלי בה' הידיעה, החלל הבסיסי של הגוף ... חלל, שגם אדם שקוע בחובות עד צוואר רשאי לשמור לעצמו"³. בעבודתה דוידוביץ רוקמת את מתווה המיטה הניצבת בחדר השינה בביתה הנוכחי על גבי רשתות של חלונות שפורקו מבית ילדים בקיבוץ בו גדלה. דרך פעולה זו היא מנכיחה ייצוגים לטריטוריה בה הרגישה מוגנת, לפריט שהיווה עבורה נחמה ולהבטחה לבית בו היא חשה בטחון, רוגע ושייכות, הטמונה בחדר השינה בביתה הנוכחי.

היחסים המורכבים עם הבית בו גדלה עולים גם במיצב של אתי (אתיקה) יפה – "הנה בית נתבונן, מה בו יש ומה בו אין". עבודתה של יפה מבוססת על אלבום משפחה שהיא ציירה כשהייתה בת 7. לקראת התערוכה יפה חוזרת אל אותו אלבום מצויר ומקושט, מחטטת בקרבי/קרביה, מפרקת את הדפים, חושפת את תוכנו. חיתוך מספריים גס מימים קדומים, הפוצע את אחד העמודים ושובר את מצג האידיליה המשפחתית, מחדד בדיעבד את השורה התמימה בטקסט שבעמוד השער של האלבום, מנכיח את מורכבות היחסים ומעורר תהיות אודות התא המשפחתי שלכאורה אמור להיות בית מגן.

סוגיית מקומו של הבית כמגן או כפוצע והאופן בו הבית מהווה שיקוף של דמותינו ודפוסי ההתנהגות שלנו עומדת גם בבסיס העבודה של עמי ליבוביץ. בעבודתו – קערת זכוכית מכילה אך בו זמנית דוקרת ופוצעת – ליבוביץ מייצג תחושות ותהיות אודות חדרי הלב והבית. דרך הצבת מבנה זכוכית עמיד/שביר במרכז הכלי הדוקרני הוא מתייחס להגנות שאנחנו שמים סביבנו ולפתיחות וסגירות של הבית ושל הלב. בבחירה להציב מבנים חשופים לצד הקערה המגוננת/פוצעת הוא מחדד את התהיות אודות המחסומים שאנחנו מציבים סביבנו למול המקומות שמותירים אותנו חשופים אך נגישים.

הקונטרסט בין חומר לתחושה עולה גם בעבודתה של מלי דורי. במיצב – "יחסים חמים" – דורי בוחנת את מושג הבית דרך זוג בקבוקים חמים עשויים בטון. במפגש בין החומר הנוקשה לצורה הרכה והמוכרת של האובייקט היא מנסה להעניק תחושת חום ושייכות למקום שיכול להיות קר ומנוכר ומציעה להתבונן על הבית כמקום של נחמה ומזור.

מנעד התחושות הנקשרות במושג הבית הוא רחב ומגוון. חנה דהן בוחרת להגיב לתחושות אלה ומציגה מיצב – "מרגישה (ב)בית" – בו היא מתעמתת עם אוסף ייצוגים לרגשות וזכרונות אותם היא קושרת ל"בית". בעבודתה היא פורשת אנלוגיות חזותיות המציפות את תחושותיה כמוגנת אך בו זמנית נחנקת, כעטופה אך בו זמנית חשופה. נרגשת, שלווה, נתמכת, כאובה, היא מכנסת יחד עוד ועוד בתים ומְבַנֶה שכונה המכילה את ההווה של בית עבודה.

גם עבודתה של שרי מנולה שטמפלר מציפה את המנעד הרגשי

הנקשר במושג "בית". במיצב "פאסאדה" – רצף של בתים דו ממדיים העשויים חזיתות בלבד – היא בוחרת להחליף את הדימוי העמוק ורב הרבדים של בית החובק בקירותיו את החוויה של החיים, בדימוי שטוח של קירות מבנים. ביצירתה מנולה שטמפּלר משתמשת בדיקט המודפס בצידו האחד דוגמאות (patterns) צבעוניות ובצידו האחר דפוסים שחורים ומזמינה את המתבונן להסתובב סביב המיצב, כאשר תוך כדי תנועה בחלל עובר המתבונן מייצוג ויזואלי מאושר של עושר צבעוני, לייצוגים מלנכוליים משהו. דרך הבחירות ואופן ההצבה של החזיתות תוהה מנולה שטמפּלר אודות יכולות ההגנה, ההכלה והיציבות של "בית" ואודות סודות הנסתרים מאחורי הפאסאדה העליזה.

פירוק הבית הארכיטפי והשטחתו מבנה גם את עבודתה של **גילה מילר לפידות**. במיצב – "10" – היא עושה שימוש במודל קבוע של מבנה תלת מימדי מרובע עם גג אדום המשמש סוג של בית לדוגמא, פורשת אותו שוב ושוב באופנים שונים, מטביעה אישיות ייחודית, צורנית וצבעונית, במודל האחיד, בוחנת תפיסות ונקודות מבט שונות אודות מהותו של "בית". יחד עם הפן החזותי בעבודתה בוחנת מילר לפידות שאלות אודות השינוי שעובר "הבית הפנימי" בנו – בית שנאלץ להבנות ולהתפרק שוב ושוב כדי לשרוד. דרך המיצב היא תוהה האם הבית הפנימי הזה יכול לשנות גודל, צורה ומשמעות או שמא הוא מקובע? האם היציאה מהגריד הממושטר אכן מבדלת והופכת את הסטנדרט/המוני לאישי? ומה קורה כשהמתקתקות הסכרינית נעלמת?

הדיון אודות בידול אישי בתוך מכלול המוני עולה גם בעבודתה

של דנה לוי. במיצב – "NOT TO SCALE" – העשוי עשרות בתים, יוצאת לוי מצורת הבית הארכיטפית ובעבודה עמלנית מקנה לכל מבנה בתוך היצירה מאפיינים אישיותיים וזהות נפרדת. במעבר מאייקון ממושטר לצורה רכה ואורגנית לוי מחברת בין סביבה אורבאנית למוטיבים של טבע, ומטעינה ומחזקת את הקשר דרך הטבעת קירות בתי הפורצלן והחימר שלה במוטיבים צמחיים. בחירת המוטיבים – לעיתים כאלה המאפיינים את מדינת ישראל בה היא חיה, ולעיתים כאלה המאפיינים את אפריקה, מקום בו היא מרגישה מחוברת לאמא אדמה כבית – משמשת אותה כחלק מאמירה על כך שבית נקשר בקהילה תומכת ואינו מזוהה עם מקום ספציפי אלא עם תחושה. מקום לא מקום.

החיבור לאפריקה והכאת שורשים באדמתה נוכח גם בעבודה של **ריבה רזין** – zHOME. רזין, שבימים אלה בונה בית בחוף השנהב, ביקשה מעשרות תושבי המקום שבונים את המבנה בו היא תגור לחתום את שמם על לוח עץ. לוח זה, שמוצג בתערוכה, יוטבע בתום תהליך הבניה לתוך קיר הבית. בעבודתה היא מחברת בין אדם, אדמה ובית, ומפגישה את המתבונן עם פשטות מקומית ועם אנשים שלוקחים חלק בהבניית חייה במקום שהופך עבורה בית שני.

גם **דליה ברקי** נעה בין אזורים מגורים באפריקה ובישראל. בסדרת עבודות – "כל לבנה היא בית" – היא בוחנת חזות של מבנים שצולמו בעיקר ברחבי סנגל ובישובים הבדואים בנגב ומתמקדת בלבנה המבנה אותם. בצילומיה היא בוחנת בנייה בלבני בטון ומלט שמחליפה את הבנייה המסורתית הנוודית הכפרית וחושפת סודות הטמונים בתוכן. עבור ברקי

"מראה החללים הפעורים דמויי קן או מערת סתרים הופכים את הקיר וכל לבנה בו לעולם ומלואו". בו זמנית דרך הצבת תקריבי לבנים ממקומות שונים בעולם זו לצד זו היא מציפה דמיון ושוני ושאלת שאלות אודות תרבות חומרית, מסורת של בניה, וסוגיות של מקומיות, אוניברסאליות, קולוניאליזם ופוסט קולוניאליזם.

התערוכה נסגרת בעבודתה של **נעמה בנימין** – "ביתי הוא מבצרי?". לכאורה ביתו של אדם הוא זה המקנה לאדם יציבות ביטחון והגנה, עם זאת אותו מבצר מגן יכול להפוך בקלות גם כלא. תחת הכותרת "ביתי הוא מבצרי?" מציבה בנימין דמותה של אישה – פעם אחת כשהיא נטמעת, מוגנת/כלואה בתוך מבנה, ופעם אחת כדמות חשופה, נודדת כשבידה מזוודה. הבחירה החומרית – להציב מבצר מגן העשוי דיקט פשוט ושברירי, ונדודים בייצוג העשוי מתכת עמידה – מעוררת למחשבה אודות עוצמה וחוזק הטמונים באדם ולא במבנה. בספרו "חלל וכו': מבחר מרחבים" כותב ז'ורז' פרק: "לעבור מקום, זה עניין שלם... צריך שיקרה משהו חמור במיוחד כדי שנסכים לזוז. מלחמות, רעב, מגיפות"⁴. בעידן של הגירה, מעברי מקום כפויים ופליטות, הופך הכח הטמון באדם לזה שמאפשר לו לשמור על צלם "ביתו".

מורכבות המעבר מה"בית" למקום חדש עומדת גם בבסיס העבודה "זיכרון מוגן", המהווה סוג של תערוכה בתוך התערוכה. במיצב, העשוי יריעות טקסטיל וחומרי מלאכת יד, חוברו אלמנטים מתהליך שניהלו היוצרים **יהודית הנדלזלץ, שושי וקסמן, ענבל טימור ואבי סיביליה, בסיוע של נאורה ורשבסקי**, עם קבוצת נשים שמתגוררות

בדיור מוגן במשען נאות אפקה – **רותי בריג, יהודית גרעין, מאשה וולפסטל, פאולינה יונגרמן, ברכה לביא, טובה מגדל, עליזה סוסקין, מרים פיביך, שושנה שבן ודרורה שלו**. בתהליך מתמשך של שיחות אודות מהותו של בית עבור מי שעברו לגור בדיור מוגן פרשו המשתתפות סיפורי חיים שבמרכזם חווית הבית; חיפשו חומרים ודימויים על מנת לגלם סיפורים אלה; ועיבדו זכרונות ותחושות ליצירה בעלת משמעות אישית עבור כל אחת ואחת מהן. לביא תיארה עץ שצמח בחצר הבית והפך למדורת השבט של המשפחה. עבור מגדל הבית היה טלית עתיקת יומין בת 150 שנה שעברה מדור לדור. עבור גרעין חוף ימה של אשדוד בימי העיר החלוציים על מבני הקליפורניות היווה בית. עבור בריג רגע מופלא של חסד שבו אביה שר לה שיר ערש היה הבית שבו היא מתגוררת בתודעתה עד היום. שלו תיארה את אושרה בעבר ובהווה כרצף אחד מואר. יונגרמן סיפרה כיצד כבר שלושה דורות – סבתה, אימה והיא עומלות מעל פיסות של בד, חרוזים ותחרה כרצף אנושי אחד. וולפסטל הביאה צלחת עתיקה יומין מעוטרת בפרחים, פיביך הביאה קופסת כסף מעוטרת פיליגן, שבן לא סיפרה מאומה אך יצרה בית צבעוני שיספר מעצמו מהו בית עבורה וסוסקין סיפרה את סיפור משפחת סוסקין ויצרה בעקבותיו מלאכת מחשבת בה נרקמו חרוזים ותפרים אדומים ללוות את תצלום הגרלת הצדפים על חוף ימה של תל אביב, בה חולמת חבורת אנשים על בית בעיר שעדיין לא נולדה. בטקסט אודות הפרוייקט כתבו מנהליו: "המשפטים שעלו בשיחות, הקולות, היצירות של המשתתפות עצמן ותצלומים של ידיהן העוסקות במלאכה, כל אלה חברו ליצירה אחת מרובת קולות ומשתתפות על מהות הבית כמרחב נפשי מוגן".

המסע אל "בית" ובעקבות "בית" מלווה כל אחד מאיתנו מיום הולדינו, מהדהד בתוכנו ונוכח בכל מעשינו. משמעות המושג "בית" וההקשרים וההשלכות של מה שהוא מהווה עבור כל אחד מאיתנו משתנה בין אדם לאדם, בין חברה לחברה ובין תרבות לתרבות, אך חווית הבית – כמקום פיזי וכמקום נפשי – מהווה תמיד מושג יסוד המבנה את דמותו של אדם.

בחרתי לסיים טקסט זה בשורות שכתב יהודה עמיחי, וצוטטו על ידי רבים כייצוג לתחושותיהם אודות "בית":
"אדם יוצא מבית והבית אינו יוצא מן האדם. הוא נשאר, על קירותיו ועל התלוי בהם ועל חדריו ודלתותיו הנסגרות בזהירות. או כי הבית מתרחב והולך ונעשה לדרכים שבהם ילך זה שיצא מן הבית."⁵

¹ " ... How sweet 'tis to sit 'neath a fond father's smile, // And the caress of a mother to soothe and beguile! // Let others delight 'mid new pleasure to roam, // But give me, oh, give me, the pleasures of home, // Home, home, sweet, sweet home! // There's no place like home, oh, there's no place like home! ... "
John Howard Payne, "Home Sweet Home"

(כניסה אחרונה <http://www.seiyaku.com/hymns/en/148.html> (20.12.2012)

² "Memory is the seamstress, and a capricious one at that. Memory runs her needle in and out, up and down, hither and thither. We know not what comes next, or what follows after. Thus, the most ordinary movement in the world, such as sitting down at a table and pulling the inkstand towards one, may agitate a thousand odd, disconnected fragments, now bright, now dim, hanging and bobbing and dipping and flaunting, like the underlinen of a family of fourteen on a line in a gale of wind."

Woolf, Virginia "Orlando: A Biography", Hogarth Press, United Kingdom, 1928, page 37

³ פרק, ז'ורז' "חלל וכו' : מבחר מרחבים", בבל, 1998, עמ' 25

⁴ שם, עמ' 97

⁵ עמיחי, יהודה. "אהבה הפוכה" בתוך: "ברוח הנוראה הזו", ספריית פועלים / לכל, ת"א, 1961, עמ' 83

| Works | עבודות |

מלי דורי
Mali Dori
48

חנה דהן
Hana Dahan
50

שרי מנולה שטמפלר
Sari Manole Stumpler
52

גילה מילר לפידות
Gila Miller Lapidot
54

דנה לוי
Dannah Levy
56

ריבה רזין
Riva Rasin
58

דליה ברקי
Dalia Barkey
60

נעמה בנזימן
Naama Benziman
62

פרוייקט משען
Mishan Project
64

דליה זרחיה
Dalia Zerachia
32

חני פינטהוס רוטשילד
Hana Pinthus Rotchild
34

תאיר חיתרון-פרנס
Tair Hitron-Parnes
36

עיניה שוב
Eyniya Shoop
38

גילת גורי-אריה גרינברג
Gilat Gur-Arie Greenberg
40

עמירה דוידוביץ
Amira Davidovitch
42

אתי (אתיקה) יפה
Eti Yaffe
44

עמי ליבוביץ
Ami Leibowisz
46

שולמית לויין
Shulamit Levin
16

עדנה פישר
Edna Fisher
18

שרון פזנר
Sharon Pazner
20

הילה ליזר-בג'ה
Hila Laiser-Beja
22

נועה לויין חריף
Noah Levin Harif
24

איתמר שגיא
Itamar Sagi
26

תמר לב-און
Tamar Lev-On
28

דן ורות שומרני ומיקי אולמן
Dan and Ruth Shomroni
& Miki Ulman
30

עיניה שוב, מעבר לרדקים פרט
Eyniya Shoop - Beyond the cracks Detail

Shulamit Levin
| Bread = Home

Bread, dough, fabrics
Dimensions vary

שולמית לוין
| לחם = בית

לחם, בצק, בדים
מידות משתנות

צילום: אבי הירשפלד

Edna Fisher
**Not Quite What
 I Expected**

Flour
 H. 18, W. 15, D. 20 cm

עדנה פישר
**לא לילד הזה
 פיללתי**

קמח
 ג. 18, ר. 15, ע. 20 ס"מ

Sharon Pazner
Collection of my work

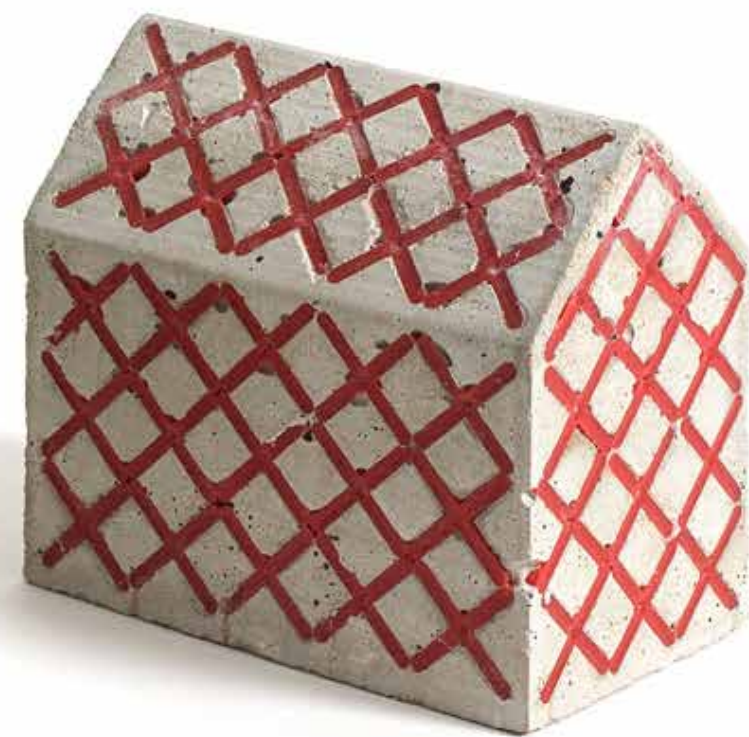
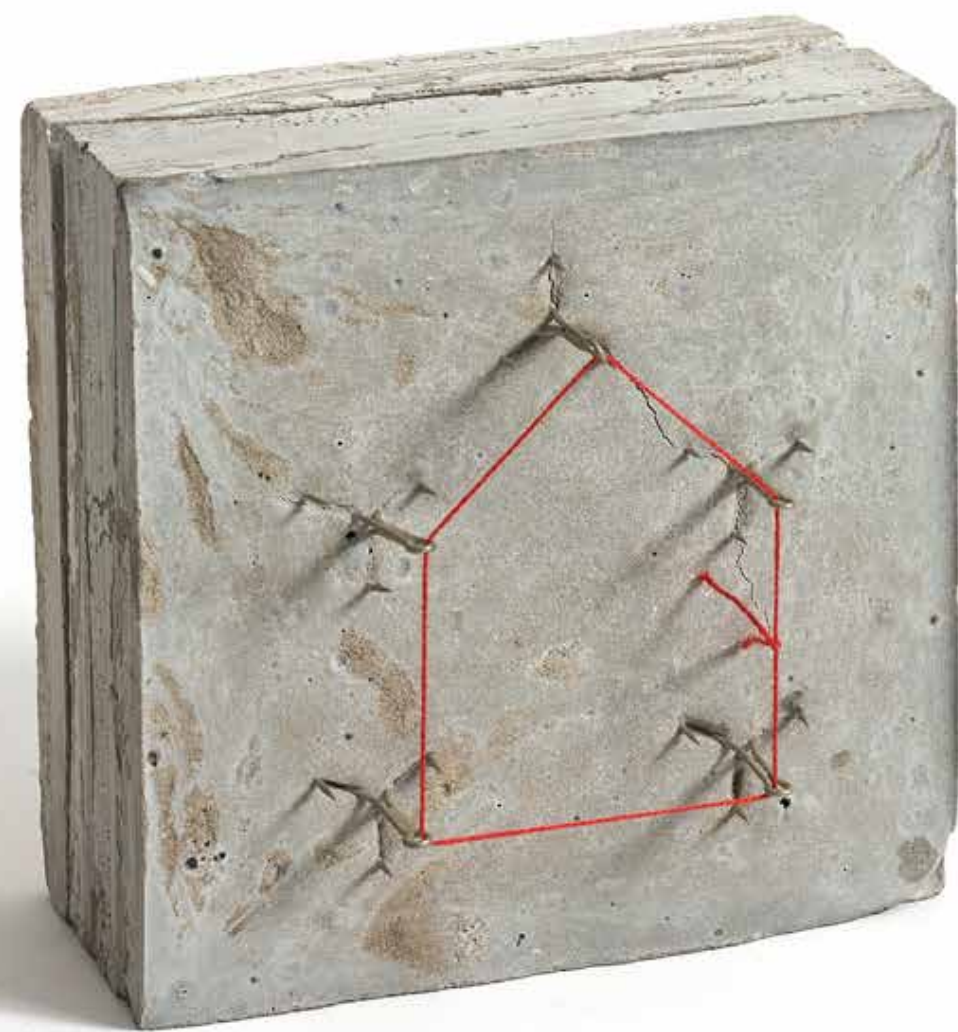
Concrete, iron and mixed media

Dimensions vary

שרון פזנר
קובץ עבודות

בטון, ברזל וטכניקה מעורבת

גדלים משתנים

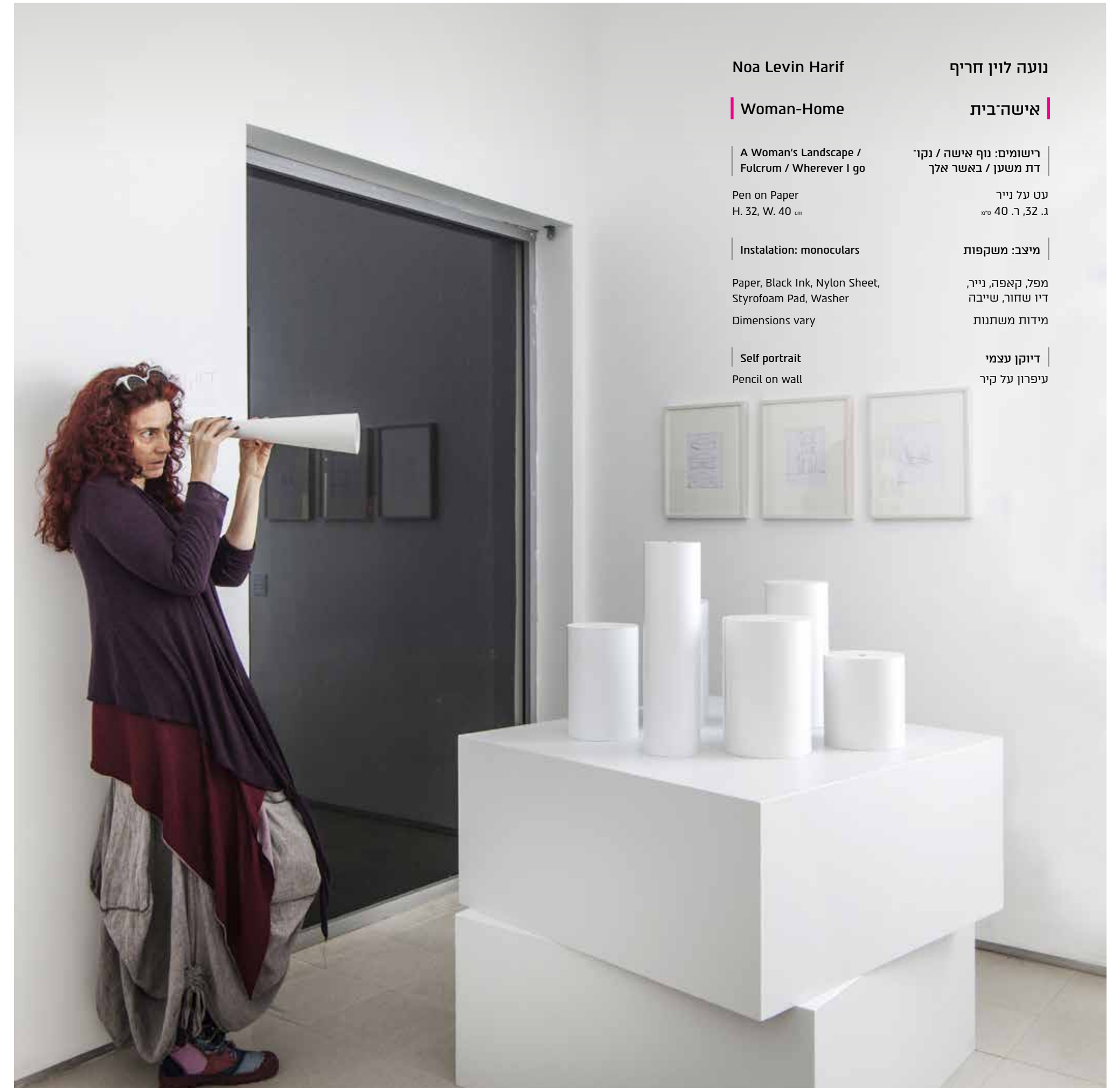
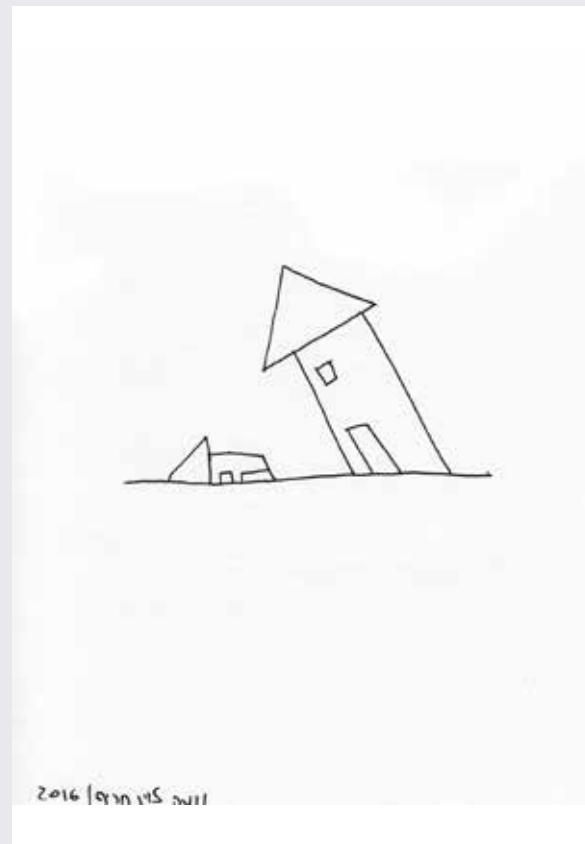
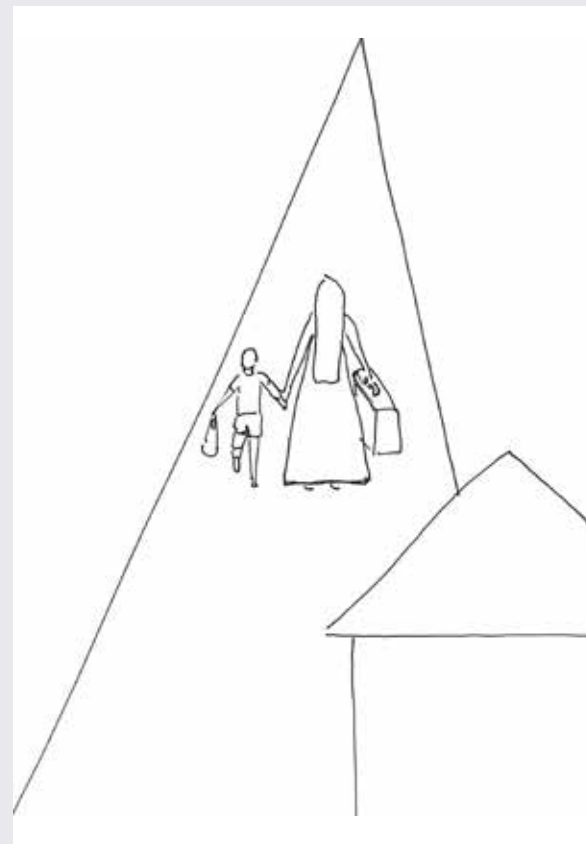
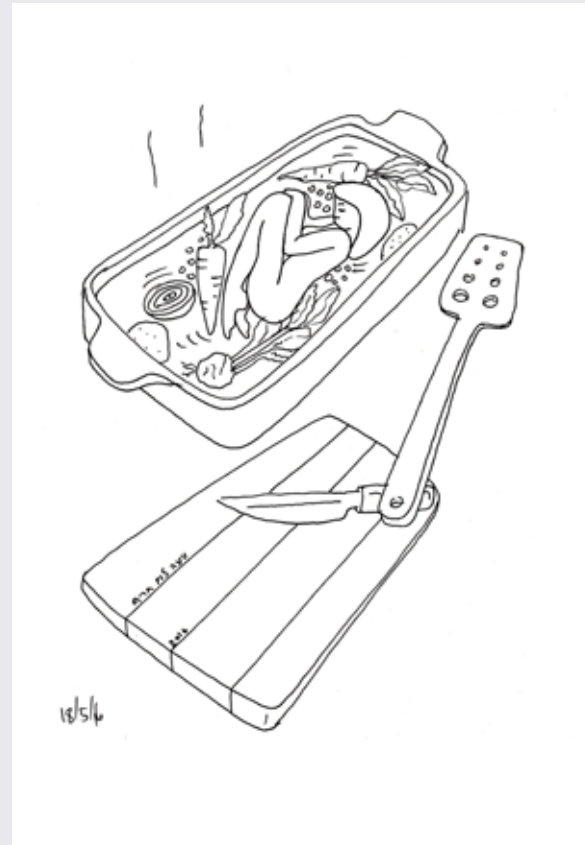
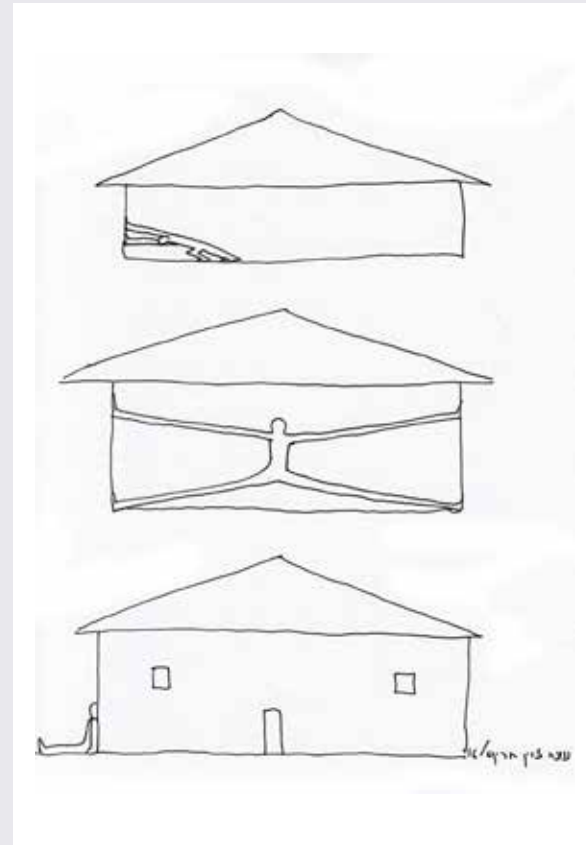

Hila Laiser Beja
Spirits

Iron wire, Hand made
paper, Epoxy, Ink, Rust
H. 180, W. 150, D. 10 cm

הילה ליזר בניה
רפאים

ברזל בניין, נייר עבודת יד,
אפוקסי, דיו וחלודה
ג. 180, ר. 150, ע. 10 ס"מ

Noa Levin Harif

נועה לוין חריף

Woman-Home

אישה בית

A Woman's Landscape /
Fulcrum / Wherever I go

רישומים: נוף אישה / נקודת משען / באשר אלך

Pen on Paper
H. 32, W. 40 cm

עט על נייר
ג. 32, ר. 40 ס"מ

Installation: monoculars

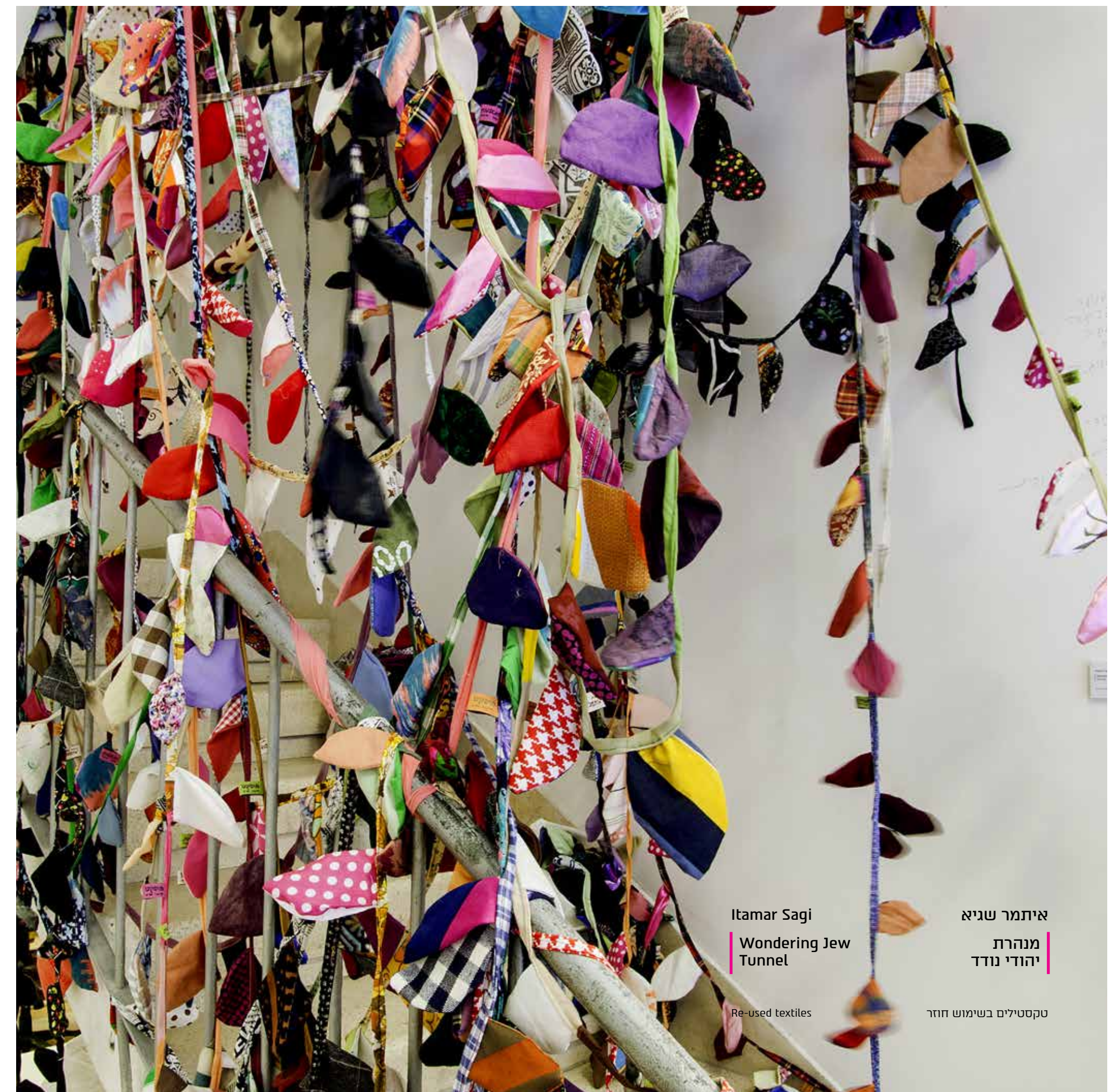
מיצב: משקפות

Paper, Black Ink, Nylon Sheet,
Styrofoam Pad, Washer
Dimensions vary

מפל, קאפה, נייר, דיו שחור, שייבה מידות משתנות

Self portrait
Pencil on wall

דיוקן עצמי
עיפרון על קיר

Itamar Sagi
Wondering Jew
Tunnel

Re-used textiles

איתמר שגיא
מנהרת
יהודי נודד

טקסטילים בשימוש חוזר

Tamar Lev-On
HOMES

Film, 4.30 min

תמר לב-און
HOMES

וידאו, 4.30 דקות

Ruth & Dan Shomroni,
Miki Ulman

רות ודן שומרוני,
מיקי אולמן

Longing

געגוע

Installation: Photography,
wooden bench, puppets, sound
H. 210, W. 120, D. 46 cm

מיצב: צילום, ספסל עץ,
בובות בד, סאונד
ג. 210, ר. 120, ע. 46 ס"מ

Dalia Zerachia
 Secrets

דליה זרחיה
 סודות

Wood, formica, metal and paper
 H. 25, W. 125, D. 10 cm
 Wood, metal and photo paper
 H. 28, W. 33, D. 4 cm

עץ, פורמיקה, מתכת ונייר
 ג. 25, ר. 125, ע. 10 ס"מ
 עץ, מתכת ונייר צילום
 ג. 28, ר. 33, ע. 4 ס"מ

Hana Pinthus Rotchild חני פינטהוס רוטשילד
 The Ripple Effect אפקט הדומינו

Transparencies and tape שקפים ונייר דבק
 H. 18, W. 10, D. 10 cm ג. 18, ר. 10, ע. 10 ס"מ

Tair Hitron-Parnes
| Untitled

Galvanized tin, embroidery
threads
H. 20, W. 15, D. 3 cm

תאיר חיתרון-פרנס
| ללא כותרת

פח מגולוון, חוטי רקמה
ג. 20, ר. 15, ע. 3 סמ

Eyniya Shoob
Beyond the cracks

Instalation: Fabrics
H. 200, W. 180, D. 80 cm

עינייה שוב
מעבר לסדקים

מיצב: בדים שונים
ג. 200, ר. 180, ע. 80 סמ

Gilat Gur-Arie
Greenberg
| Memories from Home

גילת גור-אריה
גרינברג
| זכרונות מהבית

Vintage 1961 local brochure pages,
natural colors, reused metallic
wrapping paper, and threads

H. 40, W. 33 cm

דפי חוברת אוקלוטין שנת
1961, צבעים מהטבע, נייר
אריזה מטאלי, וחוטי תפירה

ג. 40, ר. 33 ס"מ

Amira Davidovitch

עמירה דוידוביץ

A Promise

Photograph, Wooden Window Frame, Glass

H. 55, W. 53, D. 3 cm

הבטחה

צילום, מסגרת של חלון מעץ, זכוכית

ג. 55, ר. 53, ע. 3 ס"מ

Comfort

Window Net, Cloth, Embroidery Thread

H. 55, W. 54 cm

נחמה

רשת חלון, בד, חוט רקמה

ג. 55, ר. 54 ס"מ

Territory

Window Net, Embroidery Thread

H. 134, W. 81 cm

טריטוריה

רשת חלון, חוט רקמה

ג. 134, ר. 81 ס"מ

Eti (Etika) Yaffe

Here's a house let's
look and find, the
things within and
those left behind

Childhood album, stones,
a wooden drawer, a mirror.

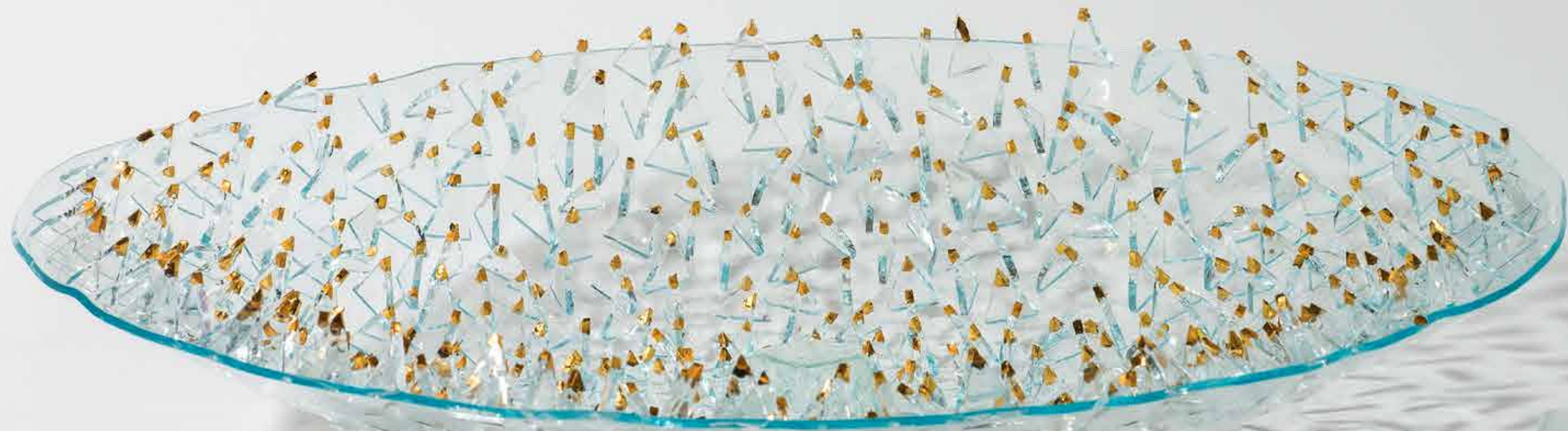
Album: H. 25, W. 17.5 cm
Drawer: H. 35.5, W. 26, D. 4.5 cm

אתי (אתיקה) יפה

הנה בית נתבונן, מה
בו יש ומה בו אין

אלבום ילדות, אבנים, מגירת
עץ, מראה

אלבום: ג. 25, ר. 17.5 ס"מ
מגירה: ג. 35.5, ר. 26, ע. 4.5 ס"מ

Ami Leibowicz
Home sweet home?

Glass
H. 9, D. 53 cm

עמי ליבוביץ
Home sweet home?

זכוכית
ג. 9, ק. 53 ס"מ

Mali Dori
Warm Relationship

Concrete
H. 13, W. 22 cm

מלי דורי
יחסים חמים

בטון
ג. 13, ר. 22 ס"מ

Hana Dahan
Feel (at) home

Installation: varied materials
 H. vary, W. 150, D. 80 cm

חנה דהן
מרגישה (ב)בית

מיצב: חומרים משתנים
 ג. משתנה, ר. 150, ע. 80 ס"מ

Sari Manole Stumpler שרי מנולה שטמפלר
Facade פסאדה

Instalation: mixed media,
print on wood
H. vary, W. 180, D. 80 cm

מיצב: טכניקה מעורבת,
הדפסה על עץ
ג. משתנה, ר. 180, ע. 80 ס"מ

Gila Miller Lapidot

גילה מילר לפידות

"10"

"10"

Installation: White stoneware,
Glazes, Pencil drawing

מיצב: חימר לבן בשרפה
גבוהה, גלזורות, רישום עיפרון

H. 230-, W. 80-, D. 120 cm

ג. 230-, ר. 80-, ע. 120 ס"מ

Dannah Levy
Not to Scale

Instalation: porcelain, grey
 clay, decals, mixed media
 with mirror

H. 135, W. 120, D. 80 cm

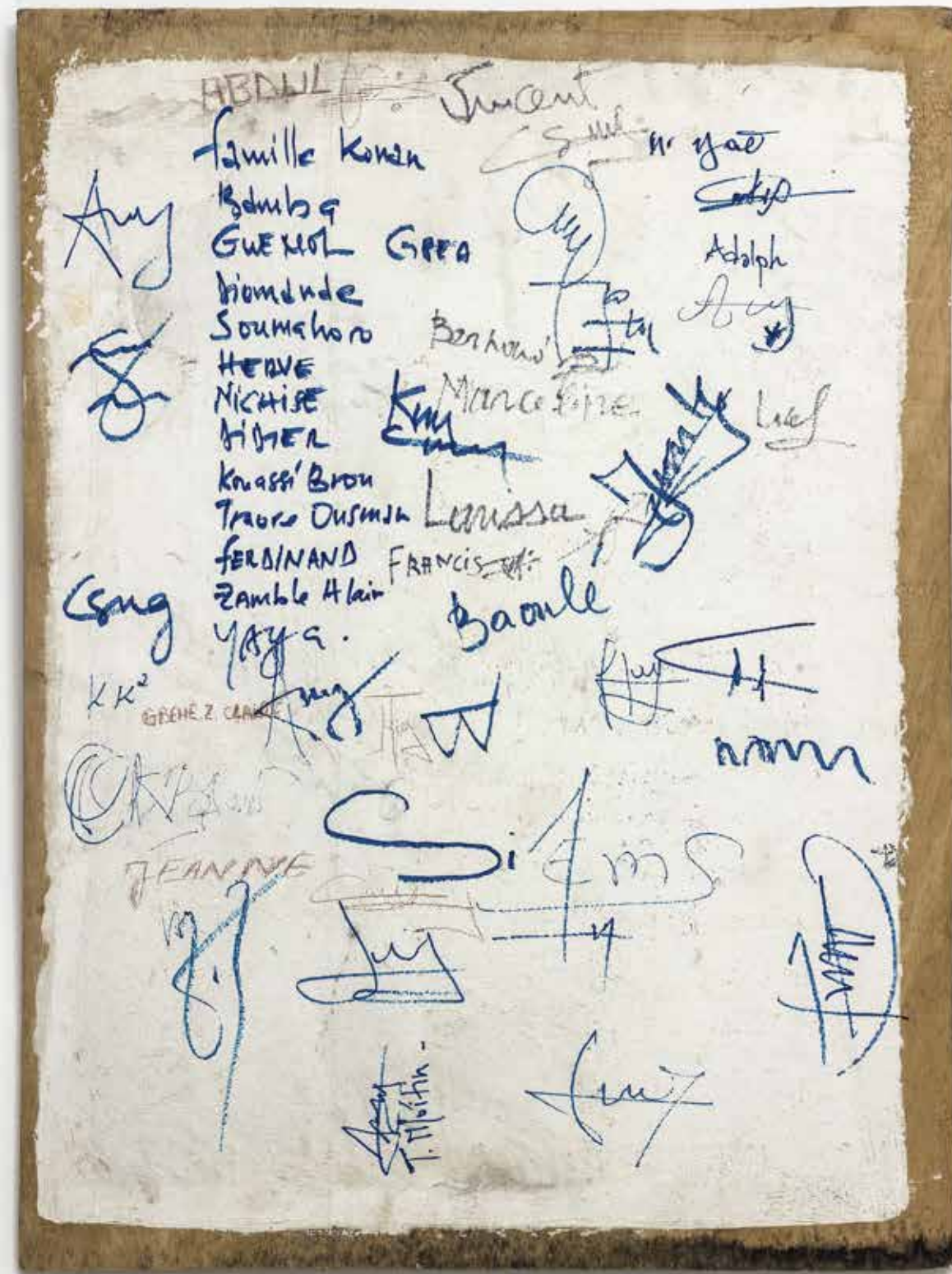
דנה לוי

Not to Scale

מיצב: פורצלן, חימר אפור,
 הדפס, מראה

ג. 135, ר. 120, ע. 80 ס"מ

Riva Rasin

2Home

Signed Plywood
H. 80, W. 60 cm

Photograph
H. 80, W. 120 cm

ריבה רזין

2Home

דיקט חתום
ג. 80, ר. 60 ס"מ

תצלום
ג. 80, ר. 120 ס"מ

Dalia Barkey
Every brick is home

דליה ברקני
כל לבנה היא בית

Series of Photographs
H. 25, W. 35 cm

סדרת צילומים
ג. 25, ר. 35 סמ

Naama Benziman
Is a woman's home
her castle?

Wood, stainless steel
Dimensions vary

נעמה בנזימן
ביתי הוא מבצרי?

עץ, נירוסטה
מידות משתנות

Protected Memory

זיכרון מוגן

GUIDANCE

הנחיה

Judith Handalzalts
Navarro

יהודית הנדלזלץ
נברו

Shoshi Waksman

שושי וקסמן

Inbal Timor

ענבל טימור

Avi Sevilya

אבי סיביליה

ADVISOR

ייעוץ

Neora Warshavsky

נאורה ורשבסקי

PARTICIPANTS

משתתפות

Ruth Brig

רות בריג

Yehudith Garine

יהודית גרעין

Masha Wolfstal

מאשה וולפסטל

Paulina Yungerman

פאולינה יונגרמן

Bracha Lavi

ברכה לביא

Tova Migdal
(Assisted by Gina Puna)

טובה מגדל
(בסיוע ג'ינה פונה)

Aliza Soskin

עליזה סוסקין

Miriam Fibich

מרים פיביך

Shoshana Shaban

שושנה שבת

Drora Shalev

דרורה שלו

HOME SWEET HOME? | Merav Rahat

— "Home" is a word that awakens many senses, feelings and associations within all of us. But what is the exact meaning of "home"? Does it signify a physical space, or a mental sensation? Is it a place where we feel protected, providing a feeling of stability and peace of mind? Or perhaps the mere mention of home awakens a feeling of discomfort. What is it that makes a "house" or a place a "home" - its structure, content, specific objects? Or is it the people, sounds and smells we associate with the word? What does the idea of "home" represent to each of us?

The great American folk song "Home Sweet Home"¹ was written in the first half of the 19th century and has endured since then as a song of longing, a kind of anthem expressing a yearning for "home" as a desirable place where people feel secure. Nonetheless, even though the ideal described in the song of caring, calming and smiling people waiting for us, and the repetition of the chorus "there's no place like home!" leaves us with a pleasant feeling, the idea of "home" has a wide range of connotations, not all of them conjuring up sweet and pleasant thoughts.

In the exhibition "Home Sweet Home?" the participants examine the meaning of "home" and the range of associations that it inspires in each of them, projecting them in their objects and installations. The different perspectives

evidenced in their works give rise to personal narratives which are universal in nature and represent the variety of interpretations of this complicated and charged subject.

The exhibition opens by treating the home as the foundation of our lives. Bread is the basic food needed for one's survival and the flour from which it is made is its most significant ingredient, promising life. The use of bread and flour as building materials for the objects created to represent "home" evokes thought about home as the base of our existence.

The work "Bread is Home" by **Shulamit Levin** draws from her childhood experiences. The representation of her home — hybrid objects made from loaves of bread, dough and pieces of material from the clothing of the few members of her family who survived World War II in Europe — reflect the fading moments of hope for return to her parent's home: "A meeting of the sporadic moments during which I realized that all of this bread does not herald the return of my parents." In her work, Levin displays the remains of the family unit that fell apart, empties the symbolic loaf of bread from her childhood of its contents, and turns the lump of pasty dough into a healing element by creating basic forms of houses as symbols of consolation.

Edna Fisher's work titled "Not Quite What I Expected" is composed of a house made of flour compressed in a mold

through which she produces an example of a perfectly-shaped square house topped by a triangular roof decorated with ornamentation. Fisher relates to the form, skillfully produced with measured exactness, as a symbol of "the source of existence and the place where our most precious memories are stored." However passing time leaves its mark on the meticulously formed model: the structure and adornments are cracked and beginning to crumble, as reality destroys the standardized order and poetic aesthetics. During an attempt to preserve the exact form and perfection inherent in her memories, Fisher returns to the exhibition space over and over again, refills the mold with flour, and reinforces the carefully formed object once again. The process then repeats itself, unravelling her attempt to preserve the perfect façade of the home she knew (and her memory), suggesting a Sisyphean procedure which is at the same time futile.

Sharon Pazner employs the basic materials used in constructing a house — cement and iron — in order to produce a collection of works which are poetic expressions for the emotions and feelings contained in houses, such as childhood memories, occasions of love, hate, transience, stability and the like. In her work, Pazner diverts from the traditional use of components taken from the field of construction: she employs red spacers used while laying floors to create cross stitch embroidery; draws feelings with rusting wrought iron rods used in construction; and casts

gentleness in rough cement, creating memories of intimate moments. At the same time, alongside the approach towards home as an emotional place, Pazner, trained as an architect, echoes the local history and language of Brutalism which became identified with the architecture of Israel in the early years of its statehood.

The most common representation of "home" — a simple square with a triangular roof — constitutes a formalized emotional abstraction of an idea charged with meanings for each of us as individuals. **Hila Laiser-Beja** uses the simplistic icon to build the installation "Spirits," made of paper on rusted iron rods used in building foundations. In her work she takes hand-made paper replicas of houses and turns them into building blocks, imprints symbols on them, uses them to build, then alters their existence. Present-absent, they float in space, leaving their shadows as a memory of home that accompanies us wherever we go.

Noah Levine Harife uses the iconic form of a house as a repetitive motif in her work "Woman-Home," based on a series of linear sketches in which she connects the basic form of a house to the figure of a woman. In the installation, made up of paper binoculars, sketches and poems, she creates situations and elicits personal sensations, linking her identity and experience with the essence of "home." Through the installation, Levine-Harif wonders whether a home is meant to protect and render a sense of security

or whether it restricts and enslaves; she raises doubts in regard to the validity of the cultural perception that women are the foundation on which a home and family are built, and invites observers to glance into her/their reality and to consider the price one pays for adhering to this modality.

In this transient age of travel, wandering, migration and refugees, the question constantly arises as to whether a home is connected to a specific place, or whether we are living in an era of "wherever I go, there is my home." The work "The Wandering Jew Tunnel," exhibited by **Itamar Sagi**, is a fabric installation made of stems and leaves, and refers to the plant of that name, with roots known for their ability to thrive and survive in a variety of environments. Through the use of this plant, indigenous to many countries around the world, Sagi suggests the conundrum of wandering from place to place in search of a site/region where one can plant roots, grow and develop, thus dealing with the complicated perception of "home" in a dynamic era.

The video presentation of **Tamar Lev-On** titled "HOMES" appears within the entanglement of Sagi's textile leaves. She, too, focuses on the relationship between place and home. Lev-On raises the question of a home as perceived by wandering Israelis — a generation of young people traveling from place to place around the world, crossing borders and living for periods of time in different locations. In her video presentation, she tours together with a three-dimensional

model of the house where she grew up, placing it in sites of universal and personal significance in London, the city where she lives, and questions the concept of a transient location - lacking stability — and the process of moving and wandering as an idea of "home."

The use of scenery and memories surrounding the home is employed by **Dan and Ruth Shomroni** and **Mickey Ulman** in their installation "Longing." Shomroni returns to the neighborhood of his childhood and photographs homes which suggest abandonment and longing. Ulman revisits the dolls she sewed for her children many years ago. In the installation they link their memories together, while in the background the sound of the same Brahms lullaby that Shomroni sang to his children is heard.

Childhood memories from home are also built into the work "Secrets" by **Dalia Zerachia**, in which she mixes "readymade" and "found objects" with her personal history. The installation, built around a chest of drawers and a handbag, combines objects from the home where Zerachia grew up, as well as abandoned household items she has accumulated from the street. The encounter between these objects allows Zerachia to wander between reality and imagination. She reveals hidden details of her family and invites observers to search through the items, while she weaves a story on many levels around the secrets which are kept in every home.

Family secrets revealing the nature of a home and its occupants also form the foundation for "The Ripple Effect," the work of **Hana Pinthus Rotchild**. In her work, she presents houses composed of layers of sketched transparencies noting family histories. Each house contains a story based on a genogram — a map of the family tree displaying detailed data on relationships among generations, often used as a treatment tool in various fields of medicine. The randomized material and levels of transparencies allow Pinthus Rotchild to reveal secrets surrounding the charged relationships found within the walls of the homes of three families: Holocaust survivors who immigrated to Israel and live in a kibbutz in the north of the country; a family disbanded under the rule of Argentinian generals and dispersed around the world; and an immigrant couple from England with the family they raised in a kibbutz.

Rummaging through the family history as a reminiscence of "home" also appears in the series of work done by **Tair Hitron-Parnes**. Hitron-Parnes returns to pictures from her childhood album that have faded with time, reinforcing her impressions through red, cross stitch embroidery on durable plates of sheet metal. By drilling through the metal plates and toiling away at the embroidery, she attempts to freeze moments of a time and place in her personal history, preserving the feeling of the home where she grew up and the memory of her mother who taught her the "female" handcrafts.

Pictures from the family album also appear in the work of **Eyniya Shoob**, who uses them to examine the relationship between the space in which family members live — the "House" — as opposed to the emotions which contribute to referring to it as "Home." In her installation "Beyond the Cracks," composed of multi-leveled quilting, Shoob contrasts the memory of the cracked and rough-textured structure in which she grew up and raised her children with the feelings generated by the remembrance of a warm and welcoming place, full of the experiences of a family joined together. Through her installation, Shoob presents a statement about people, experiences and memories as the essence of "home.

Gilat Gur-Arie Greenberg has created a series of works in which she makes use of the "Atlas of Settlements in Israel Based on Census of the Population and Housing" as a foundation on which she embroiders with a sewing needle.

She links her work to a statement by Virginia Woolf referring to memory as a capricious seamstress who "...runs her needle in and out, up and down, hither and thither."²

Greenberg has put together a series of sketches entitled "Memories from Home." The sketches are done with a needle and thread on pages from a notebook found among documents, report cards and letters preserved in her parent's home. Through her "capricious" embroidery, Greenberg secures memories of objects from the home

where she grew up, alongside building plans for her own home.

A dialogue between the house where she grew up and where she lives today also exists in the work of **Amira Davidovitch**, a series entitled "Promise — Comfort — Territory." Davidovitch returns to her experience of living on a kibbutz with communal sleeping, where the bed in which one slept was a rare private space, and the only thing that gave her comfort was the blanket she could hug close to her.

The French novelist Georges Perec spoke of a bed as the most private space of all, the basic space belonging to the body ... a space that, even if a man were up to his neck in debt, he would be allowed to keep his bed for himself.

In her work, Davidovitch reveals the bed that stands in the bedroom of her present house by embroidering it on window screens that were dismantled from the children's house on the kibbutz where she grew up. By so doing, she gives expression to the territory where she felt secure, to the element that provided consolation, and to the promise of a home where she could feel the same safety, serenity and belonging she experiences in the bedroom of her present home.

The complex relationships in the home where she grew up

are also expressed in the exhibit by **Eti (Etika) Yaffe**, which she has called "Here's a house; let's look and see what's here and what is missing." The work is based on a family album drawn by Yaffe at the age of seven. Prior to the exhibition, she returns to explore the album of drawings she decorated, searches through the inside of it/herself, takes the pages apart, and reveals its contents. An earlier attempt to cut the album with a scissors has left one of the pages torn, ruining the portrayal of an idyllic family and, in retrospect, enlightening the innocent text appearing on the front page of the album. The exhibit shows the complexity of relationships and leads us to wonder about the family unit and its supposed role of providing a secure home.

The question of home as a secure place or one which can inflict harm on its occupants, and the way in which it reflects on our image and behavior, also provides the basis for the work of **Ami Leibowicz**. In his exhibit of a large glass bowl covered with glass spikes that has the capacity to enclose but also to wound, Leibowicz expresses feelings and thoughts with regard to the chambers of the heart and home. His placing of a glass structure (both durable and fragile) at the center of the spiked bowl is meant to characterize the defenses with which we surround ourselves and the accessibility or inaccessibility of the portals to our heart and home. The choice of placing transparent formations alongside a protective but potentially hurtful object reinforces the enigma regarding the barriers we

place around ourselves, as opposed to situations that leave us vulnerable yet approachable.

The contrast between material and feeling also arises in the work of **Mali Dori**. In her exhibit "Warm Relationship," Dori examines the meaning of home through a pair of hot water bottles made of cement. By linking the rough material to the soft and familiar object, she attempts to connect the sensation of warmth and belonging to a place that can also be cold and alienating. Nevertheless, she suggests that we look upon home as a place of comfort and relief.

A wide and diverse range of perceptions are attached to the idea of home. **Hana Dahan** chooses to react to these feelings in her installation entitled "Feel (at) Home," in which she confronts a representative selection of feelings and memories that she connects to the idea of "home." In her work, she displays visual analogies that engulf her with feelings of security but which are simultaneously strangling - concealing yet revealing. Excited, serene, supported, hurt - she adds more and more houses, building a neighborhood that becomes the existential base of a home for her.

The work of **Sari Manole Stumpler** also reveals the range of emotions attached to the concept of "home." In her installation "Façade," she displays a series of two-dimensional houses consisting solely of their exteriors. She chooses to exchange the deeper, multi-leveled image

of a house that embraces life's experiences within its walls for a flat image showing only the façades of the structures. In the work she employs plywood printed on one side with colorful patterns and, on the other side, with black and gray prints. She invites the observer to circle around the installation, and while moving in the space surrounding it, to pass from an exhibit radiating joy and happiness to one somewhat expressive of melancholia. Through the choices she makes and the manner in which she has placed the walls, Manole Stumpler questions the sense of security, acceptance and stability we associate with "home," as well as the secrets hidden behind its cheerful façade.

The dismantling of the archetypal home, razing it to the ground, forms the basis for "10," the work of **Gila Miller Lapidot**. In her installation, Miller Lapidot uses the common, two-dimensional square model of a house with a red roof as an example: she lays it out over and over again in various ways; affixes the traditional model with a unique character in form and color; and examines the varied perceptions and points of view related to "home." In addition to the visual aspect of her work, Miller Lapidot considers questions arising from the changes occurring in the "internal home," that which we carry within us — our perception of home that we are forced to create and dismantle over and over again in order to survive. Through the installation, she questions whether our internalized

"home" is capable of changing its size, form and meaning or whether it is locked in our perception of it. Does departing from a disciplined grid differentiate one from the other, turning the accepted and the ordinary into something personal? And what happens when the sentimental sweetness disappears?

The debate over individual differentiation within an assemblage also comes to the fore in the work of **Dannah Levy**. In her installation "Not to Scale," composed of a group of houses, Levy departs from the archetypal home and takes pains to give each form within the work personal characteristics and a singular identity. In the transition from a strictly constructed icon to a soft and organic form, Levy links urban surroundings to natural motifs. The choice of these motifs - some of which are characteristic to Israel where she lives, while others are reminiscent of Africa, the place where she feels the most connected to mother earth, which is to say "at home" — are used to expound on the idea that home is connected to a supportive community and not necessarily identified with a specific place, but rather to a feeling.

The connection to Africa and the concept of being rooted to the land also exists in "2Home," the work of **Riva Rasin**. Rasin, who is presently building a home in the Ivory Coast, asked the local residents constructing the structure where she will live, to sign their name on a wooden plaque. This

plaque, which is displayed in the exhibition, will be inserted in a wall of the house at the conclusion of the construction. Rasin's work shows the connection between human beings, earth and home, and offers the observer a glimpse into the local simplicity and the people taking part in building her life in a place that will become her second home.

Dalia Barkey also moves between living in different regions of Africa and Israel. In a series of work entitled "Every Brick is Home," she examines the façades of buildings photographed for the most part throughout Senegal and Bedouin settlements in the Negev, while focusing on the bricks used for their building. In her photographs, she studies construction using bricks of cement and mortar instead of the traditional nomadic, rustic construction, and uncovers the secrets concealed within them. For Barkey "the vision of gaping spaces resembling a nest or secret cave turns the wall and every brick into a world and everything in it onto itself." At the same time, by placing close-ups from varied places in the world side by side, she reveals the similarity and differences, and raises questions concerning material culture and building traditions, as well as matters of localism, universality, colonialism and post-colonialism.

The exhibition ends with "Is a Woman's Home Her Castle?" the work of **Naama Benziman**. Seemingly a home is a place that offers stability, security and protection; however the same protective fortress can easily become a prison.

As suggested in the title of her work, Benziman incorporates the figure of a woman in a citadel where she is protected/ imprisoned on the one hand while, on the other, she presents her as exposed/vulnerable, wandering with suitcase in hand. The choice of the material used — the fortress made of simple and fragile plywood and the wandering woman of durable metal — invokes the thought that strength and power are to be found in the individual and not in the structure.

In his book "Species of Spaces and Other Pieces,"³ Georges Perec maintained that moving to another place was a serious matter and that something particularly drastic had to happen to make him agree to move, such as war, hunger or an epidemic. In an age of migration, forced relocation and vast numbers of refugees, the strength inherent in a human being has become the attribute that allows a person to maintain the significance of his/her "home."

Moving from "home" to a new place is the complex matter around which the essence of "Protected Memory" — a kind of exhibition within an exhibition — was created. The installation, made of reams of fabric and handcrafted works, was conceived in a process guided by the crafters **Judith Handelzalts Navarro**, **Shoshi Waksman**, **Inbal Timor** and **Avi Sevilya**, along with the aid of **Naora Warshavsky**, and a group of women living in the Mishan assisted living facility in Naot Afeka. During an extended process

consisting of conversations about the meaning of home for those who had moved to the facility, the participants told their life stories, centered on their personal experiences of "home," and then searched for materials and images to express their narratives. They worked through memories and feelings to produce a work of art expressing a personal meaning for each of them:

Bracha Lavie described a tree that grew in the yard of her home and turned out to be the element which united the family; for **Tova Migdal** home was symbolized by a 150-year-old *tallit* passed down from generation to generation; the Ashdod seashore during its pioneering years, with its California-style structures, represented "home" to **Judith Garine**; a moment of grace, which came to mean "home" and has remained to this day for **Ruthie Breeg**, was when her father sang her a lullaby; **Drora Shalev** described her feeling of joy in the past and present as a continuum of light; **Paula Yungerman** told how three generations — her grandmother, mother and herself — labored over a piece of material with beads and lace, symbolic of the continuity of human life; **Masha Wolfstal** brought an old dish with a floral decoration and **Miriam Pivich** contributed a silver filigreed box; **Shoshana Saban** remained silent, but drew a colorful house that spoke for itself and represented the meaning of "home" for her; and **Aliza Soskin** related her family history and then created an artwork out of beading and red embroidery to accompany the photograph of the

drawing of seashells on the Tel Aviv seashore, where a group of people dreamt of the homes they would have in the city that was yet to be built.

In the text describing the project, the instructors wrote: "The discussions, the voices, the creative works of the participants and the photographs of them engrossed in their craft, all came together in a single crafted work expressing the essence of home as a psychologically protected space."

The journey in search of "home" forms all of us from the day we are born; it echoes within us and is present in everything we do. The meaning of "home," including every aspect associated with it and its influence on us as individuals, differs from one person to another, from one society to another, one culture to another, but the intense experience of home — as a physical and emotional place — remains as a basic component in building a person's character.

1 " ... How sweet 'tis to sit 'neath a fond father's smile, // And the caress of a mother to soothe and beguile! // Let others delight 'mid new pleasure to roam, // But give me, oh, give me, the pleasures of home, // Home, home, sweet, sweet home! // There's no place like home, oh, there's no place like home! ... " John Howard Payne, "Home Sweet Home" <http://www.seiyaku.com/hymns/en/148.html> (last entry 20.12.2012)

2 "Memory is the seamstress, and a capricious one at that. Memory runs her needle in and out, up and down, hither and thither. We know not what comes next, or what follows after. Thus, the most ordinary movement in the world, such as sitting down at a table and pulling the inkstand towards one, may agitate a thousand odd, disconnected fragments, now bright, now dim, hanging and bobbing and dipping and flaunting, like the underlinen of a family of fourteen on a line in a gale of wind." Woolf, Virginia "Orlando: A Biography", Hogarth Press, United Kingdom, 1928, page 37

3 Perce, Georges. Species of Spaces and Other Pieces. Babel, 1998, pg.25

